

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟ-ΤΑ-ΚΑΤΩ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ⁵⁹

(ή αλλιώς, γιατί ο υποχρεωτικός εμβολιασμός και τα λοκντάουν δεν είναι «first world problems»)

«Δεν γνωρίζω κάποια χώρα τώρα στην Αφρική που αν οι πολίτες της ήθελαν να εμβολιαστούν δεν θα μπορούσαν. [...] Η συμβουλή μου στον πληθυσμό της αφρικανικής ηπείρου είναι “κάντε το εμβόλιο” ώστε να καταστεί αχρείαστο για τις κυβερνήσεις να επιβάλλουν υποχρεωτικό εμβολιασμό»

John Nkengasong, διευθυντής του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων της Αφρικής (Africa CDC), συνέντευξη τύπου, 13 Γενάρη 2022

«Η μάχη ενάντια στην Covid-19 δεν πρέπει να επισκιάσει τις μάχες ενάντια στη μαλάρια, τον ιό HIV, τον καρκίνο, τη φυματίωση, την αρτηριακή πίεση, τον υποσιτισμό, και φυσικά την αποκτηνωτική φτώχεια, που σε ισότιμο βαθμό επιβαρύνουν το έθνος μας. Η κυβέρνηση πρέπει να πάρει αποστάσεις από το να αντιγράφει απλά ό,τι κάνουν οι άλλες χώρες.»

Sylvester Namiwa, εκτελεστικός διευθυντής της ΜΚΟ CDEDI του Μαλάουι, 21 Δεκέμβρη 2021

«[...] η αύξηση του κόστους των τεστ PCR και ο υποχρεωτικός τους χαρακτήρας επιβαρύνει τους μισθούς των εργαζομένων χωρίς κανένα αντιστάθμισμα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση και οι εργοδότες εγκαθίδρυσαν τον διαχωρισμό των εργαζομένων που δεν εμβολιάζονται, κι αυτό παραβιάζοντας τον εργασιακό κώδικα που λέει ότι “όλοι οι εργαζόμενοι είναι ίσοι απέναντι στον νόμο και τους εξασφαλίζεται η ίδια προστασία και τα ίδια εχέγγυα”, ανακοινώνουμε την κήρυξη γενικής απεργίας από τη Δευτέρα 27 Δεκέμβρη στο σύνολο των εταιρικών εγκαταστάσεων στους κλάδους μας.»

Κοινή ανακοίνωση του εθνικού συνδικάτου εργαζομένων στην ύδρευση και τον ηλεκτρισμό (Syntee), του συνδικάτου υπαλλήλων και συνταξιοδοτημένων στη βιομηχανία πετρελαίου (Seerac), του εθνικού οργανισμού υπαλλήλων της βιομηχανίας πετρελαίου (Oner) στην Καμπόν, 15 Δεκέμβρη 2021

 την πιο πρόσφατη φάση της κρατικής διαχείρισης της πανδημίας, μια μορφή εκδήλωσης της εμβολιολατρίας όσων τάχθηκαν με τις κρατικές στρατηγικές προλεταριακής πειθάρχησης αποτέλεσε

η επίδειξη μιας τρομερά επίμονης έως και εμμονικής «ευαισθησίας» για τις χώρες του «τρίτου κόσμου». Από τους ίδιους, όπως και από τα κάθε λογής διεθνή mainstream μίντια, γίνεται λόγος για τη γεωγραφική ανισοκατανομή των εμβολίων που οφείλεται σε μια συνθήκη που αποκαλείται με διάφορα ονόματα, όπως «εμβολιαστικός εθνικισμός» ή «εμβολιαστικό απαρτχάιντ» (sic).

Αυτή η εκδήλωση «ευαισθησίας» εκ μέρους τους περιορίζεται εντελώς αποσπασματικά στην επίκριση των κρατών της Δύσης για παρακράτηση των εμβολιαστικών στοκ από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου. Αναφορικά με το θεωρητικό σχήμα του «εμβολιαστικού εθνικισμού», πέρα από τα όποια στοιχεία αλήθειας, τη φαινομενική ριζοσπαστικότητά του και τον υποτιθέμενα διεθνιστικό του χαρακτήρα, η εργαλειακή χρήση που του έγινε αποκαλύπτει έναν εντελώς οππορτουνίστικο, υποκριτικό και χρησιμοθηρικό ανθρωπισμό. Ουσιαστικά, αξιοποιήθηκε ως θεωρητικό όπλο υπεράσπισης των κρατικών προγραμμάτων εμβολιασμού του παγκόσμιου βορρά· όπλο, εν τέλει, για τη σφυρηλάτηση της εμβολιαστικής εθνικής ενότητας. Αυτή η ίσως πρωτοφανής στα χρονικά έκταση της εθνικής ενότητας μπόρεσε να επιλύσει τα αδιέξοδα στα οποία είχε οδηγήσει η προηγούμενη φάση της κρατικής διαχείρισης, με τον πολύ εντονότερα κατασταλτικό και αστυνομοκρατικό χαρακτήρα της.

Εφόσον το πρώιμο θριαμβολογικό αφήγημα της εμβολιαστικής ανοσοποίησης είχε αρχίσει να καταρρίπτεται παταγωδώς –αρχικά με κάποια πρώιμα επιστημονικά reports του καλοκαιριού⁶⁰ και

59 Στον διαδικτυακό ιστότοπο της συλλογικότητάς μας, μπορεί κανείς να βρει αναρτημένο το παρόν κείμενο εμπλουτισμένο με αναφορές σε κάθε ειδησεογραφική πηγή που αξιοποιήθηκε για τα στοιχεία και τα γεγονότα που παρατίθενται στη συνέχεια. Στην έντυπη έκδοση, ωστόσο, θα διατηρηθούν κάποιες, οι σημαντικότερες, από τις υποσημειώσεις.

60 Π.χ. τον Ιούλιο 2021, το Υπουργείο Υγείας του Ισραήλ δήλωνε βάσει μελέτης, ότι η προστασία του εμβολίου από μόλυνση με κορονοϊό είχε πέσει στο 39% (Pfizer COVID-19 vaccine only 39% effective against Delta variant, claims Israel study | CBC). Μια προ-δημοσίευση βρετανικής έρευνας του Αυγούστου 2021 έδειχνε ότι το ιικό φορτίο δεν διαφοροποιούνταν ουσιαστικά μεταξύ εμβολιασμένων και ανεμβολιαστων όσον αφορά την –κυρίαρχη τότε– μετάλλαξη Δέλτα (βλέπε και σχετικά και στην Εφσυν: «Έρευνα: Οι εμβολιασμένοι που έχουν μολυνθεί με ‘Δ’ έχουν ίδιο ιικό φορτίο με ανεμβολιαστους» — το εν λόγω επιστημονικό άρθρο δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Nature τον Οκτώβρη (Pouwels, Koen B., et al. "Effect of Delta variant on viral burden and vaccine effectiveness against new SARS-CoV-2 infections in the UK"). Μια δημοσιευμένη μελέτη στα τέλη του ίδιου μήνα παρουσίαζε παρόμοια ερευνητικά πορίσματα: συγκεκριμένα, ότι η πιθανότητα να μεταδώσει ένας εμβολιασμένος την κόβιντ σε άλλο άτομο εντός του σπιτιού του είναι κατ' ουσίαν ίδια με έναν ανεμβολιαστο (βλέπε επ' αυτού

από τον Οκτώβρη του 2021 με το παράδειγμα της Σιγκαπούρης⁶¹–, δεν απέμενε στις εμβολιολατρικές επιστημονικές θεωρίες παρά να σκαρφιστούν νέα ποσοστά-στόχους. Έτσι εξασφάλιζαν μια νέα περίοδο χάριτος της παρελκυστικής και ανεδαφικής θεωρίας του εμβολιαστικού «τείχους ανοσίας»· μια εκτεταμένη περίοδο «μη διαψευσιμότητας» των θεωρητικών υποθέσεων από την εμπειρία. Δύο ήταν

πια οι διακηρυγμένοι στόχοι: α) να μην αρκεστούμε στις αρχικές «μετριοπαθείς» επιδιώξεις για ένα ποσοστό εμβολιασμών περίπου στο 70%, αλλά να φορτσάρουμε πλέον για 85-90%⁶² εμβολιαστική κάλυψη βάζοντας στο παιχνίδι εφήβους και παιδιά, και β) να μην παραμείνει ο τρίτος κόσμος «εστία υπερμετάδοσης» και «εργαστήριο μεταλλάξεων»⁶³ λόγω χαμηλής εμβολιαστικής κάλυψης.

το άρθρο του Guardian *Jabs do not reduce risk of passing Covid within household, study suggests*). Ας έχουμε λοιπόν στον νου μας τι ξέρανε τα αφεντικά και οι ειδικοί τους ενόσω εφάρμοζαν τα γνωστά προγράμματα μαζικού/καθολικού εμβολιασμού παγκοσμίως, που οδήγησαν τόσους και τόσους εργαζόμενους να χάσουν τη δουλειά τους, επειδή υποτίθεται ότι ως ανεμβολίαστοι «διασπείρουν τον κόβιντ».

61 Στη Σιγκαπούρη των 5,5 εκατομμυρίων κατοίκων, τον Οκτώβρη του 2021, το 81% του πληθυσμού είχε κάνει τουλάχιστον μία δόση και την ίδια στιγμή οι δείκτες κατέγραφαν 3.000 νέα «κρούσματα» τη μέρα (εβδομαδιαίο μέσο όρο). Στην Ελλάδα, φτάσαμε ένα μήνα μετά –με 64% του πληθυσμού να έχουν κάνει μία δόση– να έχουμε αντίστοιχα ποσοστά μολύνσεων (βλ. 6 - 7.000). Ήταν τότε που οι αποκλεισμοί χτύπησαν ταβάνι υποτίθεται λόγω του ότι οι «ανεμβολίαστοι μεταδίδουν»: τα υποχρεωτικά τεστ έγιναν δύο από ένα που ήταν για όλες τις ανεμβολίαστες εργαζόμενες, απαγορεύτηκε καθολικά η πρόσβασή τους στο εσωτερικό χώρων εστίασης, θέατρα κ.λπ., και για ένα σωρό ακόμα καθημερινές δραστηριότητες απαιτούνταν τεστ. Εκείνη την περίοδο όλοι στα τηλεπαράθυρα επικαλούνταν το εμβολιαστικό θαύμα ονόματι Πορτογαλία –χώρα με πληθυσμό σχεδόν ίδιο με της Ελλάδας και πρακτικά 100% ποσοστό εμβολιασμού στους 12 και άνω (στο συνολικό πληθυσμό 87.5% «πλήρως εμβολιασμένοι» και 13% με booster δόση). Δεν πέρασαν λίγες μέρες, και συγκεκριμένα στα τέλη του ίδιου μήνα (Νοέμβρη), πριν καν εμφανιστεί η πρώτη μόλυνση με την παραλλαγή Όμικρον, οι δείκτες κατέγραφαν 3.000 κρούσματα με τα ημερησίως διενεργούμενα τεστ να αριθμούν το 1/5 αυτών της Ελλάδας. Μπορούσε, λοιπόν, να μιλά καμιά από νωρίς με απτά δεδομένα και όχι μόνο βάσει της –απόλυτα υγιούς και ευκαιρίας– καχυποψίας, ή διαφόρων επιστημονικών μελετών, για μια τεράστια κοροϊδία· κι αυτό πολύ πριν γίνουν οι παρακάτω δηλώσεις της προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμού, Μαρίας Θεοδωρίδου, την 1η Φεβρουαρίου: «Αυτό που μας έχει απογοητεύσει είναι ότι δεν μπορεί το εμβόλιο να χτίσει το τείχος της ανοσίας και να σταματήσει τη μετάδοση».

62 Σε σχέση με την επιδιωχθείσα εμβολιαστική κάλυψη στο 100% του θεωρούμενου ως ηλικιακά ώριμου πληθυσμού και το σύστημα κυρώσεων στον μισθό της εργατικής τάξης με το οποίο αυτή συνοδεύτηκε να εξηγήσουμε εδώ τα αυτονόητα που το κράτος και οι εξ αριστερών υποστηρικτές του σκοπίμως αποσιώπησαν και συνεχίζουν να το κάνουν: η εφαρμογή των πολιτικών «ανοσίας αγέλης» επιστημονικά προβλέπει την ύπαρξη μέρους του πληθυσμού που δεν είναι εμβολιασμένο, αλλά έμμεσα προστατευμένο, χάρη ακριβώς στην ανοσία αγέλης. Παρότι, λοιπόν, φτάσαμε στο 80+% ποσοστό εμβολιασμένων στον ενήλικο πληθυσμό, ποσοστό που σύμφωνα και με τα αρχικά δικά τους λόγια αρκεί για να προστατευτούν και οι ανεμβολίαστοι (που δεν έχουν εμβολιαστεί είτε λόγω ηλικίας, είτε λόγω κατάστασης υγείας, είτε λόγω πολιτικών λόγων κλπ.) η ρητορική περί «τείχους ανοσίας» ή «ανοσίας αγέλης» –έννοιες ούτως ή άλλως ταυτόσημες, προς απογοήτευση της αντιεξουσίας που προσπάθησε ατυχώς και γελοιοδώς να τις διαχωρίσει, μπας και σώσει λίγη υπόληψη σε σχέση με την ταύπισή της με τις κρατικές πολιτικές υποχρεωτικότητας– εξακολουθεί να επιστρατεύεται και εξακολουθούν να εφαρμόζονται διακρίσεις εις βάρος των ανεμβολιαστών. Λόγω της κρατικής διαχείρισης της πανδημίας αυτή η έμμεση προστασία που υπόσχεται η επιστημονική θεωρία περί ανοσίας της αγέλης, λοιπόν, ακυρώνεται (από-τα-πάνω) και οι ανεμβολίαστοι τιμωρούνται.

63 Πολλοί πιάνονται από την περίπτωση της μετάλλαξης Όμικρον –για την οποία η πρώτη νόσηση δηλώθηκε στην Μποτσουάνα στις 24 Νοεμβρίου 2021– για να ενισχύσουν και να φορτίσουν συναισθηματικά το επιχείρημα περί «επικίνδυνης», «ανεμβολίαστης» Αφρικής. Από τη δήλωση του πρώτου «κρούσματος», πάμπολλες αποκαλύψεις έχουν γίνει περί ανίχνευσης της μετάλλαξης αρκετές μέρες πριν το υποτιθέμενο «πρώτο ανιχνευμένο κρούσμα»: έως και μία εβδομάδα νωρίτερα στην Ολλανδία, το Βέλγιο, την Γερμανία (Omicron COVID variant was in Europe before South African scientists detected and flagged it to the world - CBS News), την Ιαπωνία, τη Γαλλία, τον Καναδά, τη Σκωτία, την Αυστραλία, την Αυστρία, την Ισπανία και τη Σουηδία (Omicron Variant Was in Western Europe Days Before First Identified in Southern Africa - voanews.com), ήδη από την 1η Νοέμβρη στην Αγγλία, και από τις 2 Νοέμβρη στις ΗΠΑ, τη Νότια Αφρική και τη Νιγηρία (Where did Omicron come from. Three key theories - Nature). Στην πραγματικότητα, κανείς δεν ξέρει από πού ήρθε. Να πούμε πως υπάρχουν γιατροί –και κυρίως πολλοί δημοσιογράφοι– που υποστηρίζουν (ή υποστήριζαν, έστω, παλιότερα που οι μύθοι περί τείχους ανοσίας είχαν ακόμα έρεισμα) ότι τα χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού ευθύνονται για την εμφάνιση μεταλλάξεων. Παρόλα αυτά δημοσιευμένα επιστημονικά άρθρα υποστηρίζουν ότι (κάποια) εμβόλια anti-covid ασκούν τα ίδια πίεση στον ιό για νέες μεταλλάξεις (π.χ. Luo, Ruibang, et al. "SARS-CoV-2 biology and variants: anticipation of viral evolution and what needs to be done." *Environmental microbiology* 23.5 [2021] και Mortazavi, Alireza, Seyed Mohammad Javad Mortazavi, and Lembit Sihver. "Selective Pressure-Free Treatments for COVID-19." *Radiation* 1.1 [2020]). Γι' αυτό, όταν ακούτε πολλές επικλήσεις στην κυρά-επιστήμη κρατάτε μικρό καλάθι. Μήπως πρέπει ντε και καλά να πάρουμε θέση κι εμείς σε αυτό το επιστημονικό ντιμπέιτ; Δεδομένων των δυνατοτήτων και των προτεραιοτήτων μας, προτιμούμε απλώς να το αναδείξουμε. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει να ξεσκεπάσουμε τους μύθους που έχουν συγκεκριμένες λειτουργίες και που παρουσιάζονται σε μας ως επιστημονικές βεβαιότητες. Αντίστοιχα στο παρελθόν, η άποψη που θέλει το AIDS να κατάγεται από την Αφρική είχε κριτικαριστεί σφόδρα από τους/τις αυτόνομους/ες μαρξιστ(ρι)ες Silvia Federici και George Caffentzis –μεταξύ άλλων ακαδημαϊκών–, οι οποίοι ανέδειξαν ότι αυτός ο μύθος επέτρεψε τη μεγαλύτερη στοχοποίηση των Αφρικανών

Ο αριστερής κοπής εμβολιαστικός τριτοκοσμισμός έβαλε ακριβώς τις ίδιες προτεραιότητες στην πολιτική του ατζέντα. Η εξόφθαλμα σκόπιμη απομόνωση ενός τόσο ειδικού ζητήματος για τον τρίτο κόσμο,⁶⁴ σε συνδυασμό με την αποδοχή του παραπάνω αφηγήματος, φανερώουν ότι η όλη τους σχετική αιτηματολογία και επιχειρηματολογία αποτελούσε απλώς την καπήλευση της εν λόγω κατάστασης· στάση που στην πραγματικότητα υποκρύπτει μια δυτικο-κεντρική και ατομοκεντρική προσέγγιση του κοινωνικού ζητήματος. Όσον αφορά, μάλιστα, την εγχώρια νεο-σταλινική αριστερά και τους ομολογούς της σταλινογενείς (στις περισσότερες περιπτώσεις) στον α/α χώρο, οι οποίοι εμφανίζονται ως πολέμιοι του «ανορθολογισμού», δεν μας έχουν ούτε κατ' ελάχιστον πείσει ότι είναι η υγεία των ανθρώπων του τρίτου κόσμου που αποτελεί την κεντρική έγνοια τους. Αντιθέτως, η επίκληση ενός διαφορετικού «δολοφονικού υγειονομικού απαρτχάιντ», που υποτίθεται ότι λαμβάνει χώρα εις βάρος του προλεταριάτου του «τρίτου κόσμου», παραπέμπει μάλλον στην απεγνωσμένη αναζήτηση μιας εναλλακτικής στην ανεπιτυχή όρθωση του εμβολιαστικού (εθνικού) «τείχους ανο(η)σίας» στο οποίο είχαν εναποθέσει όλες τους τις ελπίδες, αρχικά με τα λοκντάουν και ύστερα με τα εμβόλια. Σύμφωνα με την άποψη μιας μερίδας του ντόπιου εμβολιολατρικού τόξου (αντιπροσωπευτικής όμως για την τάση αυτή), τα κράτη του αναπτυσσόμενου

καπιταλισμού προστατεύοντας τις πατέντες και την κερδοφορία των πολυεθνικών του φαρμάκου αφήνουν ανεμβολίαστους τους λαούς του παγκόσμιου νότου να «ανοσοποιηθούν μέσω φυσικής νόσησης».⁶⁵ Η άποψη αυτή φιλοδοξεί να κρύψει, πίσω από μια ψευτο-αλληλεγγύη στην αφρικανική κοινωνία, τη σύμπνοια των εμβολιολατρών με τις κρατικές πολιτικές πειθάρχησης της εργασιακής δύναμης και υποτίμησης της αξίας της στην Ελλάδα και, συγχρόνως, επιδιώχθηκε να αξιοποιηθεί ως κομμάτι της πολεμικής που εξαπολύθηκε ενάντια στις εδώ προλεταρίες που αντιστάθηκαν στις σχετικές κρατικές υποχρεωτικότητες. Το πιο χυδαίο, ίσως, είναι ότι οι εκφραστές της εν λόγω άποψης απέκρυπταν την –από ένα σημείο και μετά– υπερεπάρκεια εμβολίων σε πάρα πολλές χώρες του «τρίτου κόσμου»,⁶⁶ αδιαφορώντας για τη στάση του προλεταριάτου στον παγκόσμιο νότο απέναντι στις εκεί επιβαλλόμενες κρατικές υποχρεωτικότητες! Σε αυτήν τη συνθήκη, ο όρος «σταυροφόρος του εμβολιασμού» απέκτησε μια πιο διευρυμένη έννοια: αυτή του λευκού που συμπορευόμενος με το κράτος του θέλει ντε και καλά να «εκπολιτίσει» (υγειονομικά) και τους «ανορθολογικούς αρνητές» του τρίτου κόσμου. Τι άλλο μπορεί να σημαίνει ο συνδυασμός αιτημάτων για «εμβόλια για τον τρίτο κόσμο» και ταυτόχρονα για «μαζικό/καθολικό εμβολιασμό»; Μήπως οι «ορθολογιστές» φαντασιώνονται ότι π.χ. στην Αφρική

και τη μετέπειτα διενέργεια πειραμάτων μεγάλης κλίμακας με φάρμακα για το AIDS στο Ζαΐρ και σ' άλλες αφρικανικές χώρες, οδηγώντας έμμεσα ακόμα και στη μεγαλύτερη διάδοση της νόσου, καθώς και σε στενότερο έλεγχο της σεξουαλικότητας των γυναικών της Αφρικής (βλ. Implications of the Debt Crisis for Social Reproduction, George Caffentzis στο Paying the Price: Women and the Politics of International Economic Strategy, Zed Books, 1995, σελ. 33).

64 Τα προβλήματα στην ποιότητα ζωής των γηγενών πληθυσμών στις χώρες του λεγόμενου τρίτου κόσμου (ιδίως) στην (υποσαχάρια) Αφρική είναι πολύ ουσιαστικά: βλ. νοσοκομειακές υποδομές, προσβασιμότητα σε πόσιμο νερό, γενικότερες συνθήκες υγιεινής στις πόλεις, επιδημίες κ.α. Αυτή η τραγική συνθήκη που οξύνθηκε δραματικά από τις δεκαετίες του '80 και πέρα με τα νεοφιλελεύθερης κοπής «Προγράμματα Δομικής Αναπροσαρμογής» του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας αντίστοιχα με αυτά που εδώ αποκαλούμε «μνημόνια», έχει οδηγήσει ακόμα και σε μείωση του ήδη χαμηλού προσδόκιμου ζωής των γηγενών κατοίκων σε χώρες της Αφρικής, οι οποίες είχαν απο-αποικιοποιηθεί την περίοδο μεταξύ 1969-75. Η εξώθηση σε μείωση των κρατικών δαπανών για το σύστημα υγείας έχει παίξει ρόλο στον μεγάλο αριθμό θανάτων από επιδημίες όπως η χολέρα (βλ. Economic Crisis and Demographic Policies in Sub-Saharan Africa. The Case of Nigeria, Silvia Federici στο Paying the Price: Women and the Politics of International Economic Strategy, Zed Books, 1995, σελ. 54). Το γεγονός ότι το προσδόκιμο ζωής του πληθυσμού της Μαύρης Ηπείρου είναι πολύ χαμηλότερο από αυτό χωρών του βορρά, και άρα έχουν πολύ νεότερο και λιγότερο ευάλωτο πληθυσμό απέναντι στην πανδημία του ιού SARS-CoV-2, εξηγεί μερικώς γιατί η εν λόγω πανδημία έχει πολύ μειωμένες επιπτώσεις σε επίπεδο θνησιμότητας για τους εκεί κατοίκους (Lawal, Yakubu. "Africa's low COVID-19 mortality rate: A paradox?." International journal of infectious diseases 102 [2021]). Όπως θα δούμε στη συνέχεια, αυτό το γεγονός δεν εμπόδισε κάμποσα αφρικανικά κράτη να κοπιάρουν –και με το παραπάνω– τις στρατηγικές επιβολής του μαζικού-καθολικού εμβολιασμού χωρών του βορρά, αποφεύγοντας, φυσικά, να επενδύσουν στην ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας.

65 Αντιεξουσιαστική αντιεμβολιαστική κριτική και κάλπικος αντικαπιταλισμός – Εφημερίδα ΠΡΙΝ (prin.gr)

66 Πέρα από τις χώρες της Αφρικής στις οποίες θα αναφερθούμε παρακάτω, σε άρθρο του Reuters (Factbox: Countries making COVID-19 vaccines mandatory) μπορεί καμιά να έχει πρόσβαση σε μια λίστα των χωρών με κρατικές υποχρεωτικότητες για τον εμβολιασμό κόβιντ. Αυτή η λίστα βέβαια αποδεικνύεται τρομερά ελλιπής βάσει της έρευνάς μας για την Αφρική. Εκεί πάντως διαβάζει καμιά για διάφορες «εξωτικές» χώρες όπως: Εκουαδόρ, Ινδονησία, Μικρονησία, Ταϊτζικιστάν, Τουρκμενιστάν, Κόστα Ρίκα, Φίτζι, Νέα Ζηλανδία, Ομάν, Σαουδική Αραβία, Φιλιππίνες, Καζακιστάν, Μαλαισία. Όποια έχει όρεξη μπορεί να επιλέξει μια χώρα X από την ήπειρο που την εξιτάρει περισσότερο και να πληκτρολογήσει σε κάποια μηχανή αναζήτησης «X vaccine mandates». Το δοκιμάσαμε καθώς γράφαμε αυτήν την υποσημείωση, με το Πακιστάν και το Περού, και πετύχαμε δiάνα!

όλοι οι «λαοί», κάθε κάτοικος, περιμένει τα εμβόλια με ανοιχτές αγκάλες;⁶⁷

Μέτρα Επιβολής Υποχρεωτικού Εμβολιασμού στην Αφρική

Κατ' αρχάς να τονίσουμε ξανά ότι καθώς γράφονται αυτές οι γραμμές⁶⁸ το αίτημα για παροχή εμβολίων Covid έχει ικανοποιηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό. Μεγάλα στοκ εμβολίων έχουν φτάσει σε πολλές χώρες του τρίτου κόσμου. Αξίζει να σημειώσουμε ότι, όλως παραδόξως σε ένα βαθμό, αυτή η «νίκη»

έλαβε χώρα και χάρη στους «ανορθολογιστές» των χωρών του παγκόσμιου βορρά, καθώς εμβόλια που δεν καταναλώνονταν εγκαίρως από τον πληθυσμό ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών λόγω «χαμηλής ζήτησης», μετά κι από σύσταση του ΠΟΥ, έγιναν δωρεά προς φτωχότερες χώρες προτού λήξουν.⁶⁹ Για παράδειγμα, η Ελλάδα («δώρισε» τον Γενάρη 907.000 εμβόλια στη Νιγηρία και 100.000 στην Ανγκόλα. Πάντως, ο βασικός μηχανισμός-πρόγραμμα μέσω του οποίου διανέμονταν τα εμβόλια σε χώρες του τρίτου κόσμου ήταν το COVAX,⁷⁰ του οποίου ηγούνται ο ΠΟΥ, η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Εμβόλια και την

67 Ένα αντίστοιχο ιδεολόγημα πλάσαραν οι «ορθολογιστές» και για τις ίδιες τις χώρες της δύσης: ότι ήταν και καλά ο «λαός», οι «εργάτες» που διεκδίκησαν εμβόλια και ότι έπρεπε βασικά να αγωνιστούμε, για να μην αποκλείεται το πλέον υποτιμημένο τμήμα τους, δηλαδή οι μετανάστες και οι μειονότητες, από την πρόσβαση σε αυτά. Στο μεταξύ, ο μαζικός εμβολιασμός μεταναστών στα camps στην Ελλάδα είχε ξεκινήσει ήδη από τον Ιούνιο του 2021 (Ξεκινούν οι εμβολιασμοί στους καταυλισμούς προσφύγων και μεταναστών στα νησιά | Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (kathimerini.gr)). Γενικότερα πάντως, γνωρίζοντας τον βαθμό στον οποίο τέμνονται οι κατηγορίες της τάξης και της φυλής, κάποια στοιχεία που παραθέτουμε αμέσως πιο κάτω διαψεύδουν εντελώς τις παραπάνω παραπλανητικές τοποθετήσεις περί του εμβολίου ως «παξικού αιτήματος» ή περί του υποτιθέμενου αποκλεισμού των μειονοτήτων από τα εμβόλια. Συγκεκριμένα, στη Βρετανία, για τους άνω των 50 ετών, τον Δεκέμβρη του 2021 και με δεδομένη την ισότιμη πρόσβαση ενώ οι λευκοί ήταν εμβολιασμένοι κατά 95%, το αντίστοιχο ποσοστό για τον μαύρο πληθυσμό ήταν πολύ χαμηλότερο, συγκεκριμένα 73% (Covid vaccine: Why our black and South Asian friends and family still won't have a jab - BBC News). Με δεδομένα του Απριλίου του 2022, στις ΗΠΑ, τα ποσοστά είναι αντίστοιχα: 63% για τους λευκούς και 57% για τους αфро-αμερικανούς (Latest Data on COVID-19 Vaccinations by Race/Ethnicity | KFF). Στη Γαλλία, επίσης, γνωρίζουμε ότι τις πιο δυναμικές απαντήσεις ενάντια στον υποχρεωτικό εμβολιασμό τις έδωσαν οι κάτοικοι των υπερπόντιων κτήσεων του κράτους — ως επί το πλείστον μη-λευκοί. Όσα είπαμε έρχονται σε πλήρη σύγκρουση επιπλέον με το αφήγημα που θέλει τους ανεμβολιαστούς να είναι ένα μάτσο «λευκοί ρατσιστές εθνικιστές». Κατά τη γνώμη μας, το συνεκτικό στοιχείο που κατά βάση χαρακτηρίζει τους ανεμβολιαστούς (ακόμα και τους δεξιούς) είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στο κράτος και τις φαρμακοβιομηχανίες, καθώς και η αίσθηση ότι αυξάνεται σε βάρος τους ο έλεγχος – σκληρός «ανορθολογισμός», σαν να λέμε.

68 Τα στοιχεία που αναφέρονται στο κείμενο αυτό σε σχέση με ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης ή άλλες επίκαιρες πληροφορίες εκτείνονται μέχρι τον Μάη του 2022, οπότε και ολοκληρώθηκε η έρευνα και η συγγραφή του.

69 Οι δωρεές ήταν τόσο μαζικές που ο διευθυντής του Africa CDC ζήτησε να γίνει μια παύση και αυτές να γίνονται πιο σταδιακά για να ανταποκρίνονται στους (χαμηλούς) ρυθμούς απορρόφησής τους (Africa CDC to ask world to pause Covid-19 vaccine donations - POLITICO). Να πούμε βέβαια ότι έχουν καταγραφεί περιπτώσεις που κάποια εμβόλια, όταν έφτασαν στον προορισμό τους, είχαν πια λήξει.

70 Τον Αύγουστο του 2021 ένα ενδιαφέρον ζήτημα είχε έρθει στην επιφάνεια. Διαπιστώθηκε ότι όντως υπήρξαν μετανάστες που εξαιρέθηκαν από τα εμβολιαστικά προγράμματα, κάτι το οποίο πέρασε στα ψιλά από τους ντόπιους ή ευρωπαίους εμβολιολάτρες, αφού αναδείκνυε με εμφανικό τρόπο την πιθανή επικινδυνότητα των σκευασμάτων της BioNTech και λοιπών συμμοριών —όπως θα δούμε παρακάτω— και θα δυναμίτιζε το πολυαγαπημένο μότο «πίστευε και μη ερεύνα» για το πολυλατρεμένο «δώρο» της επιστήμης. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση 40 χωρών που δεν ενέταξαν μετανάστες χωρίς χαρτιά στα εμβολιαστικά τους προγράμματα (κάτι που δεν αφορά την Ελλάδα ή άλλες ευρωπαϊκές χώρες), πάνω από 100 εκατομμύρια από αυτούς αποκλείονταν από την πρόσβαση στον εμβολιασμό για κορονοϊό, παρόλο που πλειάδα εμβολίων παρέχονταν μέσω ενός ειδικού «ανθρωπιστικού buffer» του προγράμματος COVAX και θεωρητικά διάφορες ΜΚΟ θα μπορούσαν να αναλάβουν τη διανομή των εμβολίων. Αυτός ο αποκλεισμός αφορά χώρες του τρίτου κόσμου που τους διανέμονται εμβόλια μέσω του COVAX. Τα εν λόγω κράτη απέφυγαν να αναλάβουν να καλύψουν τον εμβολιασμό των μεταναστών, με σκοπό ουσιαστικά να αποποιηθούν την ευθύνη για αποζημιώσεις σε περίπτωση δυσμενών παρενεργειών των εμβολίων στους τελευταίους. Όπως γνωρίζουμε στη γενική περίπτωση, οι ίδιες οι εταιρείες που κατασκευάζουν τα εμβόλια έχουν πετύχει μέσω ειδικών νομικών ρητρών την απαλλαγή τους από τις αποζημιώσεις για τυχόν παρενέργειες του εμβολίου τους. Έτσι η ευθύνη αυτή έχει μεταφερθεί στα ίδια τα κράτη ύστερα από συμφωνίες με τις εν λόγω εταιρείες. Κάποιες ευρωπαϊκές χώρες μάλιστα έχουν στήσει προγράμματα αποζημιώσεων για βλάβες από τον εμβολιασμό κόβιντ βάσει ορισμένων κριτηρίων· έτσι δεν χρειάζεται να οδηγείται κανείς σε δικαστήρια (όπως ισχύει για παράδειγμα στην Ελλάδα) για σχετικές διεκδικήσεις. Στην περίπτωση των μεταναστών, που αναφέραμε παραπάνω, οι ΜΚΟ δηλώνουν ότι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αναλάβουν οι ίδιες την ευθύνη των πιθανών αιτημάτων για αποζημιώσεις και ζητούν από τις ίδιες της φαρμακευτικές να αναλάβουν αυτή την αρμοδιότητα. Αυτές μέσω της Ευρωπαϊκής ομοσπονδίας φαρμακευτικών βιομηχανιών και ενώσεων (EFPIA) απαντούν: «θα ήταν δύσκολο να ελέγχουμε διαρκώς την ασφάλεια των εμβολίων στα προσφυγικά camps. [...] κάποιος μπορεί να κατηγορήσει τα εμβόλια για προβλήματα που προκύπτουν εκ των υστέρων ακόμα κι αν αυτά είναι άσχετα. Αυτό θα μπορούσε μετέπειτα να οδηγήσει σε αυξημένο αριθμό αγωγών... και με τη σειρά της, η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα των εμβολίων θα μπορούσε να τεθεί δημόσια εν αμφιβόλω» (βλ. EU says COVID boosters may have higher legal risks without EMA approval - www.reuters.com). Εννοείται ότι δεν

Ανοσοποίηση (Γαβί), ο Συνασπισμός για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας (CEPI) και η UNICEF.

Η δήλωση του διευθυντή του Africa CDC που παραθέσαμε στην αρχή του κειμένου ή αυτή του Γάλλου Υπουργού Εξωτερικών Jean-Yves Le Drian ότι «*το πρόβλημα δεν φαίνεται να αφορά πλέον τα επίπεδα δωρεών [εμβολίων], το πρόβλημα είναι η απορρόφησή τους*», είναι χαρακτηριστικές για το τι συμβαίνει σήμερα με τον εμβολιασμό στην Αφρική. Η προμήθεια εμβολίων κόβιντ έχει πάψει μήνες τώρα να αποτελεί το βασικό πρόβλημα για τις περισσότερες αφρικανικές χώρες και το βάρος πέφτει πλέον στην εξώθηση προς κατανάλωσή τους από τον «διστακτικό» πληθυσμό. Η άρνηση τεράστιου ποσοστού των κατοίκων της ηπείρου να σπεύσουν στα εμβολιαστικά κέντρα είναι το νέο πρόβλημα που βάλθηκαν να λύσουν τα αφρικανικά και δυτικά κράτη από κοινού, με τη γνωστή μέθοδο της «πειθούς» που γνωρίσαμε και στα εγχώρια.

Με βάση τα παρατιθέμενα στοιχεία τα οποία συνελέγησαν αποδελτιώνοντας άρθρα από τον ξένο τύπο προκύπτει ότι, αντίθετα από τις φαντασιώσεις των «ορθολογιστών» οπαδών του «δώρου» της επιστήμης, οι **κρατικές υποχρεωτικότητες** μέσω πιστοποιητικών υγειονομικών φρονημάτων αλλά και **αναστολών εργασιών** επιβλήθηκαν σε χώρες της Αφρικής σχεδόν ταυτόχρονα με τις χώρες στη Δύση. Στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2021 το ένα μετά το άλλο κράτη όπως η Ζιμπάμπουε, η Αίγυπτος, η Αλγερία, η Τυνησία, το Μαρόκο επέβαλαν στην εκεί εργατική τάξη αποκλεισμούς και υποχρεωτικά μέτρα εμβολιασμού και ελέγχων, πληρωμένων από τους ίδιους τους ανεμβολίαστους εργαζόμενους, εφάμιλλα με τα αντίστοιχα πρωτοκοσμικά και σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα αυστηρότερα. Για παράδειγμα, ενώ σε Ελλάδα, Ιταλία, Γαλλία επιβλήθηκε ο υποχρεωτικός εμβολιασμός μόνο στους υγειονομικούς (ή και στους εργαζόμενους σε δομές πρόνοιας) και πυροσβέστες, σε τουλάχιστον τέσσερα αφρικανικά κράτη το μέτρο της αναστολής μισθού ως ποινή για τους ανεμβολίαστους επιβλήθηκε σε ολόκληρο τον δημόσιο τομέα, ενώ συγκεκριμένα στην Τυνησία, η ποινή της αναστολής συμπεριέλαβε και υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα! Τους επόμενους 3 μήνες και μέχρι τον Φεβρουάριο του 2022 η επίθεση στην εργατική τάξη μέσω των υγειονομικών πιστοποιήσεων επεκτάθηκε (ή προσπάθησαν να την επεκτείνουν) και σε πολλές άλλες χώρες της Αφρικής, όπως το Καμερούν, η Γκάνα, η Κένυα, η Ρουάντα, η Γκαμπόν, η Νιγηρία, η Ζάμπια, η Νότια Αφρική και το Μαλάουι.

Κάποια κράτη του «παγκόσμιου νότου», του δήθεν καταδικασμένου στο φαντασιακό του «ορθολογιστή» στο «δράμα» της στέρησης των εμβολίων, ξεπερνώντας σε αυταρχισμό τα κράτη του «αναπτυγμένου καπιταλισμού», απέκλεισαν ακόμα και τους φοιτητές και τις φοιτήτριες από τη φοίτηση στα πανεπιστήμιά τους, εφόσον δεν διέθεταν πιστοποιητικό εμβολιασμού και τους έδωσαν ως μοναδική δυνατότητα την εξ αποστάσεως παρακολούθηση μαθημάτων. Στην Γκάνα, συγκεκριμένα, το μέτρο αυτό συμπεριέλαβε και μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης!

Στην πραγματικότητα, όσο μικρότερο ήταν το ποσοστό εμβολιασμού σε κάθε χώρα, τόσο πιο σκληρά πειθαρχικά μέτρα επιβλήθηκαν σε καθεμιά από αυτές. Το αυτό συνέβη εξάλλου και στα ημέτερα: για παράδειγμα, προσφάτως και εκ των υστέρων, βέβαια, μας ενημέρωσε ο Πλεύρης (υπουργός υγείας) ότι το ελληνικό κράτος είχε μειώσει τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού νόσησης στο μισό σε σχέση με τα άλλα κράτη της Ε.Ε., προκειμένου να εκβιάσει για όσο το δυνατόν υψηλότερα ποσοστά εμβολιασμού στην Ελλάδα (που με τις πιέσεις που ασκήθηκαν είχε φτάσει τον Μάη του 2022 να είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη). Τα ποσοστά εμβολιασμού, αντίθετα, παραμένουν χαμηλά, όταν τα μέτρα που παίρνονται είναι σχετικά ήπια ή σε κάποιες χώρες που ενδεχομένως υπάρχει σχετική σπάνη. Από την άλλη, οι αντιστάσεις στις κρατικές υποχρεωτικότητες ήταν τόσο μεγαλύτερες όσο απλώνονταν σε μεγαλύτερο εύρος εργαζομένων, ενώ εκεί όπου πλήγηκε ένας μόνο κλάδος, οι όποιοι αγώνες έμειναν μειοψηφικοί και αποδυναμωμένοι μέσα στην απομόνωση.

Η αναλυτική ανά χώρα παρουσίαση των μέτρων που επιβλήθηκαν είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική. Συγκεκριμένα :

- Στη **Ζιμπάμπουε**, από τα μέσα Οκτώβρη του 2021, ο υποχρεωτικός εμβολιασμός συνδυαστικά και με τις αντιστάσεις που γεννήθηκαν επιβλήθηκε σε όλους τους δημόσιους υπαλλήλους με την ποινή της αναστολής μισθού, εφόσον τα ποσοστά εμβολιασμού δεν αυξάνονταν με τους αναμενόμενους ρυθμούς (πλέον περίπου 40%).
- Από τα μέσα Νοέμβρη, η **Αίγυπτος**, μια χώρα 100 εκατομμυρίων κατοίκων, ακολούθησε αντίστοιχη στρατηγική «Θες δουλειά, κάνε εμβόλιο» («No job, no job»), δίνοντας ως μοναδική εναλλακτική στους δημόσιους υπαλλήλους να κάνουν ένα PCR τεστ την εβδομάδα με κόστος ακόμα τρομακτικότερο σε σχέση με τα εδώ δεδομένα, αν σκεφτείς καμιά τους ακόμα πιο πενιχρούς μισθούς των αιγυπτίων δημοσίων υπαλλήλων. Για τους αιγυπτίους/ες φοιτητές/τριες

περιμέναμε να παραδεχτούν ότι αιτήματα για αποζημιώσεις θα μπορούσαν να έχουν πραγματική βάση. Αλλά γιατί άραγε να φοβάται κανείς απλώς τα αιτήματα, αν θεωρεί ότι αυτά είναι αβάσιμα;

ο έλεγχος μέσω ράπιντ-τεστ αποκλείστηκε και ο εμβολιασμός τέθηκε ως μονόδρομος (!), ενώ από τον Δεκέμβρη απαγορεύτηκε η πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες για οποιονδήποτε δεν είχε πιστοποιητικό εμβολιασμού. Σήμερα η Αίγυπτος έχει φτάσει σε ποσοστό εμβολιασμού λίγο πάνω από 45%.

- Στην **Αλγερία** (με λιγότερους από 20% εμβολιασμένους σήμερα), από τον Σεπτέμβρη του 2021 επιβλήθηκε υποχρεωτικός εμβολιασμός για την παρακολούθηση μαθημάτων στα πανεπιστήμια.
- Τον Οκτώβρη του 2021, η **Τυνησία** υιοθέτησε την πολιτική του υποχρεωτικού εμβολιασμού για όλους τους εργαζόμενους του δημοσίου και σε ορισμένους κλάδους του ιδιωτικού τομέα! Το πιστοποιητικό επιβλήθηκε επίσης σε χώρους εστίασης και για ταξίδια εκτός της χώρας. Κάπως έτσι έφτασε σε ποσοστά εμβολιασμού 60%. Μικρής μόνο κλίμακας διαμαρτυρίες έχουν καταγραφεί στον διεθνή τύπο.
- Στην **Γκάνα**, από τα τέλη Γενάρη, ο εμβολιασμός έγινε υποχρεωτικός για δημόσιους υπαλλήλους, φοιτητές/τριες αλλά και μαθητές/τριες της δευτεροβάθμιας, σεκιουριτάδες και επαγγελματίες οδηγούς. Το πιστοποιητικό επιβλήθηκε και σε διάφορους χώρους στη σφαίρα της κατανάλωσης. Παρόλα αυτά, το ποσοστό εμβολιασμού παραμένει περίπου στο 30%.
- Στην **Κένυα**, παρόλο που το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε την κυβερνητική απόφαση για χρήση πιστοποιητικών σε εστίαση, διοικητικές υπηρεσίες, σχολεία, νοσοκομεία κ.λπ. αντισυνταγματική, η επιβολή του κανονισμού προχώρησε κανονικά, με τα ποσοστά όμως να παραμένουν ακόμα χαμηλότερα του 25%.
- Στο **Καμερούν**, ο εμβολιασμός έγινε υποχρεωτικός για την παρακολούθηση αγώνων στο Africa Cup σε μια προσπάθεια να καταπολεμηθεί η «διστακτικότητα» του πληθυσμού. Περιορισμοί τέθηκαν σε ανεμβολίαστους και άρχισε να απαιτείται η διενέργεια τεστ για την είσοδό τους σε κυβερνητικά κτίρια. Αυτά τα σχετικά ήπια μέτρα δεν έχουν καταφέρει να οδηγήσουν σήμερα στον εμβολιασμό υψηλότερου ποσοστού από το 6-7% του πληθυσμού.

Αντιστάσεις Απέναντι στις Κρατικές Υποχρεωτικότητες

Τα μέτρα πειθάρχησης δεν βρήκαν σε όλες τις χώρες του αφρικανικού κόσμου την ίδια (θλιβερή) υποδοχή συμμόρφωσης και συναίνεσης ή και ενεργού ακόμα υποστήριξης της κρατικής διαχείρισης της πανδημίας (όπως συνέβη στην πλειοψηφία του ευρωπαϊκού

κόσμου και οπωσδήποτε στη χώρα μας). Σε αρκετές χώρες της Αφρικής εκδηλώθηκαν αρνήσεις και αντιστάσεις οι οποίες μπορεί να μην παρουσίασαν την ένταση που υπήρξε στην προλεταριακή εξέγερση στη Γουαδελούπη και στη Μαρτινίκα,⁷¹ κατέδειξαν όμως τον βαθμό που η εργατική τάξη είχε συνείδηση ότι το πρόγραμμα του υποχρεωτικού/μαζικού/καθολικού εμβολιασμού δεν έχει καμιά σχέση με την ικανοποίηση των προλεταριακών αναγκών. Η προλεταριακή άρνηση απέναντι στις κρατικές υποχρεωτικότητες πήρε διάφορες μορφές· κάποιες από αυτές –όσες μπορέσαμε να εντοπίσουμε μέσα στη δαιδαλώδη, αλλά και σχετικά φειδωλή ειδησεογραφία– παρατίθενται στη συνέχεια:

- Στις αρχές Γενάρη, τα διεθνή μίντια κατέγραψαν ότι τουλάχιστον εκατό πολίτες της **Ρουάντα** διέφυγαν από τη χώρα τους με μονόξυλες βάρκες ως πρόσφυγες και έφτασαν στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, όπου και φιλοξενήθηκαν από κάποιες οικογένειες. Ο λόγος ήταν ότι ήθελαν να αποφύγουν τις σχετικές με τον εμβολιασμό υποχρεωτικότητες. Λίγες μέρες μετά, επαναπροωθήθηκαν πίσω στη Ρουάντα. Το τρομακτικό εντυπωσιακό είναι ότι στη Ρουάντα απαιτούνται πιστοποιητικά σε πολλούς δημόσιους χώρους, υπηρεσίες κλπ. και, για παράδειγμα, δεν μπορείς να μπεις ούτε στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αν είσαι ανεμβολίαστος. Στο μεταξύ, έχουν καταγραφεί δημόσιες καταγγελίες περί βίαιου εξαναγκασμού πολιτών σε εμβολιασμό με την απαγωγή και ακινητοποίηση πολιτών από αστυνομικές αρχές, πρακτικές που παραδοσιακά θεωρούνται βασανιστήρια. Σε άρθρο της Deutsche Welle, ένας άντρας καταγγέλλει ότι στις 4 τα ξημερώματα τρεις τύποι χτύπησαν την πόρτα του και τον παρέδωσαν σε ιδιωτικούς μπάτσους, όπου του ανακοινώθηκε ότι θα εμβολιαστεί παρά τη θέλησή του. Αυτοί με τη σειρά τους τον ανάγκασαν να καθίσει κάτω από τον καυτό ήλιο μέχρι το απόγευμα και ύστερα 5 μπάτσοι και 6 τύποι με πολιτικά τον μετέφεραν σε ένα δωμάτιο όπου τον εμβολίασαν μετά από βασανισμό. Με τα δικά του λόγια: «*Ορμηξαν πάνω μου, με έσερναν στο έδαφος, με κακομεταχειρίζονταν, με πάταγαν στην πλάτη και σ' άλλα μέρη του σώματος με τα γόνατά τους, όλα αυτά ενόσω φόραγα χειροπέδες που με έκοβαν δημιουργώντας βαθιές πληγές στους καρπούς μου. Προσπάθησαν ακόμα και να μου κόψουν την αναπνοή*». Μέλη μιας πεντηκοστιανής εκκλησίας που αρνούνταν τον εμβολιασμό δηλώνουν στο ίδιο άρθρο ότι έμειναν επί μία εβδομάδα κρατούμενοι του στρατού, της αστυνομίας και τοπικών ηγετών που προσπαθούσαν να τους «πείσουν» να εμβολιαστούν. Με τα λόγια ενός εξ αυτών: «*Αρνηθήκαμε*

71 Βλ. παλαιότερο κείμενο της συνέλευσής μας, *Τι γίνεται στη Γουαδελούπη & τη Μαρτινίκα* και ξανά στην ανά χειρας έκδοση.

κατηγορηματικά να κάνουμε το εμβόλιο και αντ' αυτού λέγαμε στους στρατιώτες και την αστυνομία να μας πυροβολήσουν μια και έξω. Ξεκινήσαμε μια διαμαρτυρία, αλλά αυτοί δεν ήταν πρόθυμοι να μας πυροβολήσουν. Όταν συνειδητοποιήσαν ότι δεν επρόκειτο να αλλάξουμε γνώμη, μαζεύτηκαν γύρω μας πολλοί αστυνομικοί και μας έβαλαν χειροπέδες. [...] Για να εμβολιαστούμε, οι αστυνομικοί μας έριξαν στο έδαφος και μας ακινητοποίησαν». Όσον αφορά τους χώρους εργασίας, τοπικά σωματεία καταγγέλλουν ότι κάτω από το τραπέζι εφαρμόζεται πολιτική «No jab, no job», καθώς, παρόλο που ο εμβολιασμός δεν είναι επισήμως υποχρεωτικός, βρισθουν οι δημοσιοποιήσεις περιπτώσεων εργαζομένων που απολύθηκαν επειδή δεν είχαν πιστοποιητικό. Με αυτή την ακραία πολιτική επιβολής που ακολουθήθηκε, το ποσοστό εμβολιασμού έφτασε να είναι το μεγαλύτερο στην ηπειρωτική Αφρική, βλέπε 70%. Αμέσως επόμενη χώρα είναι το Μαρόκο με ελαφρώς χαμηλότερο ποσοστό.

- Στο **Μαρόκο**, από τα τέλη Οκτώβρη 2021, το πιστοποιητικό εμβολιασμού έγινε υποχρεωτικό για την είσοδο σε δημόσια κτήρια, στην εστίαση, σε εμπορικά καταστήματα, στα αεροπορικά ταξίδια κλπ. Το Μαρόκο είναι μια χώρα όπου καταγράφηκαν στον τύπο συντονισμένες διαμαρτυρίες ενάντια στα πιστοποιητικά.

Κάποιες πρώτες μικρές κινήσεις διαμαρτυρίας ξεκίνησαν στις πόλεις Αγκαντίρ και Ούτζα στις 24 του Οκτώβρη. Στις 31 του Οκτώβρη εκατοντάδες πραγματοποίησαν καθιστική διαμαρτυρία ενάντια στα πιστοποιητικά στην πρωτεύουσα Ραμπάτ με το σύνθημα «η επιλογή πρέπει είναι δική μας» την οποία και διέλυσε η αστυνομία προχωρώντας σε συλλήψεις, καθώς η συγκέντρωση είχε κριθεί παράνομη. Αντίστοιχες διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν και στην Καζαμπλάνκα, την Ταγγέρη και το Αγκαντίρ. Διαμαρτυρίες πραγματοποιήθηκαν και την επόμενη εβδομάδα με παρόμοια σκηνικά βίαιης παρέμβασης της αστυνομίας. Κάποιους μήνες μετά, στις 13 Φεβρουαρίου 2022, η Δημοκρατική Συνομοσπονδία Εργασίας διοργάνωσε πανεθνική διαμαρτυρία ενάντια στην επιβολή των πιστοποιητικών στους χώρους εργασίας ως απάντηση στα σχέδια της κυβέρνησης για επιβολή μείωσης μισθού στους ανεμβολίαστους δημόσιους υπαλλήλους.

- Η **Νιγηρία** είναι μια ακόμα από τις χώρες όπου επιβλήθηκε υποχρεωτικός εμβολιασμός σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, από τον Δεκέμβρη του 2021. Παρουσιάζει ποσοστό εμβολιασμού χαμηλότερο του 15%. Ορισμένες διαμαρτυρίες είχαν ξεπηδήσει από νωρίς, όταν η κυβέρνηση σχεδίαζε τα πρώτα περιοριστικά μέτρα για τους ανεμβολίαστους από τα τέλη Αυγούστου και τον Σεπτέμβρη του 2021 που τους είχε απαγορευτεί η είσοδος σε κρατικές υπηρεσίες.

- Στη **Νότια Αφρική** επίσης, ο εμβολιασμός κρίθηκε απαραίτητη προϋπόθεση για την παρουσία των φοιτητ(ρι)ών στον φυσικό χώρο του πανεπιστημίου. Ανεμβολίαστοι/ες φοιτητές/τριες μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα μόνο διαδικτυακά. Το Συνδικάτο Φοιτητών Νότιας Αφρικής έλαβε ξεκάθαρη θέση ενάντια στις υποχρεωτικότητες από όταν άρχιζαν να επιβάλλονται στα μέσα του Φλεβάρη του 2022 σε ορισμένα πανεπιστήμια και έγιναν σχετικές διαμαρτυρίες, όπως για παράδειγμα στις 16 του Φλεβάρη στο University of Free State

στην πόλη Bloemfontein, όπου πραγματοποιήθηκαν 3 συλλήψεις.

- Στη **Ζάμπια**, νομοσχέδιο που προέβλεπε τον υποχρεωτικό εμβολιασμό των δημοσίων υπαλλήλων και την απαίτηση αντίστοιχου πιστοποιητικού για την είσοδο σε κυβερνητικά κτήρια, άρθηκε μετά από δημόσια κατακραυγή, όπως πληροφορούμαστε σε άρθρο της μιντιακής

πλατφόρμας Devex. Παρόλα αυτά, δεν εντοπίσαμε πληροφορίες για σχετικές διαμαρτυρίες. Το ποσοστό των εμβολιασμένων πολιτών παραμένει μικρότερο του 15%.

- Στο **Μαλάουι**, ο εμβολιασμός επιβλήθηκε σε υγειονομικούς και δημοσιογράφους που εργάζονται στον δημόσιο τομέα. Τα επίπεδα θνησιμότητας από COVID-19 ήταν πολύ χαμηλότερα από ό,τι σε ευρωπαϊκές χώρες (βλ. 15 θάνατοι ανά 100.000 κατοίκους, έναντι 200 ανά 100.000 για παράδειγμα στη Γαλλία). Παρά τις υποχρεωτικότητες, τα ποσοστά εμβολιασμού στο Μαλάουι παραμένουν χαμηλότερα του 10%. Σε άρθρο του Radio France International διαβάζουμε κι άλλα ενδιαφέροντα: τον Γενάρη του 2022 το ζήτημα της υποχρεωτικότητας παραπέμφθηκε σε ανώτατο δικαστήριο, το οποίο απέρριψε το αίτημα για άρση του αντίστοιχου νόμου. Κάποιες δεκάδες είχαν συγκεντρωθεί έξω από το δικαστήριο σε ένδειξη διαμαρτυρίας. Το άρθρο μάς πληροφορεί, επίσης, σε μια πρόταση ότι στην μικρή

πόλη Μυλάνη οι κάτοικοι ξεχύθηκαν σε ένα τοπικό σχολείο ένοπλοι, ύστερα από ψευδή πληροφόρηση ότι εμβολιάζουν τα παιδιά τους. Στις αρχές του 2021, είχαν επίσης καταγραφεί περιστατικά όπου κάτοικοι χωριών κυνηγούσαν (ακόμα και πετώντας πέτρες) υγειονομικούς που ήθελαν να παρακάμψουν τις συνηθισμένες διαδικασίες ταφής για να μην διαδοθεί ο ιός.

- Στη **Γκαμπόν**, η κυβέρνηση θεσμοθέτησε μια σειρά πειθαρχικών μέτρων στις 25 Νοεμβρίου 2021 που θα ίσχυαν κανονικά από τις 15 Δεκεμβρίου και τα οποία περιλάμβαναν την επιβολή του υγειονομικού πάσου, την κατάργηση των δωρεάν τεστ διάγνωσης της covid-19, την επιβολή των πληρωμένων από την τσέπη των ίδιων των εργαζομένων PCR και τον υποχρεωτικό εμβολιασμό των υπαλλήλων στα κέντρα διασκέδασης. Επιπλέον, επέβαλαν μόνο σε ανεμβολίαστους υποχρεωτική απαγόρευση κυκλοφορίας από τις 9 μ.μ. έως τις 5 π.μ. Μετά από προσφυγή που άσκησε στο Συνταγματικό Δικαστήριο η οργάνωση Copil Citoyen της κοινωνίας των πολιτών πέτυχε την ακύρωση των μέτρων στις 24 Δεκεμβρίου, αλλά μόνο για διαδικαστικούς λόγους, οπότε αυθημερόν η κυβέρνηση επανέφερε τους νόμους για τα μέτρα με νέα διαδικασία. Στη Γκαμπόν, όμως, η εργατική τάξη δεν αρκέστηκε σε λεγκαλιστικές και μόνο ενέργειες. Καθώς αντιλαμβάνονταν τα υποχρεωτικά μέτρα ως απειλή για την εργατική υποκειμενικότητα, η αντίστασή της πήρε διάφορες μορφές. Τα συνδικάτα κήρυξαν την 15η του Δεκέμβρη ημέρα «νεκρών πόλεων»,⁷² κάτι που στην Ελλάδα δεν διανοηθήκαμε καν να φανταστούμε ως αντίθεση και διαμαρτυρία για την επιβολή υποχρεωτικότητας στους εργασιακούς ή στους δημόσιους χώρους. Δυο ημέρες νωρίτερα, στις 13 του Δεκέμβρη 2021, το υπουργείο παιδείας αναγκάστηκε να επισπεύσει τη χριστουγεννιάτικη παύση των μαθημάτων, καθώς δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει το απεργιακό κύμα στην εκπαίδευση. Η έναρξη της απεργίας έναν χρόνο πριν, τον Γενάρη του 2021, γίνεται με αφορμή τη σύλληψη μιας δασκάλας, η οποία είχε αρνηθεί να επιδείξει τον Οκτώβρη του 2020, εν μέσω λοκντάουν, διαγνωστικό τεστ σε έλεγχο και φυλακίζεται τον Γενάρη του 2021, οπότε οι συνάδελφοι και οι συναδέλφισσές της ξεκίνησαν πανεθνική απεργία ζητώντας την απελευθέρωσή της και η οποία συνεχίστηκε εκ νέου τον Οκτώβρη του 2021 με αιτήματα προσλήψεις, αυξήσεις μισθών, την πληρωμή των καθυστερούμενων επιδομάτων και την κατασκευή νέων σχολικών κτιρίων. Τον Δεκέμβρη του 2021 ο απεργιακός αγώνας των εκπαιδευτικών γνώρισε νέα ένταση, όταν το κράτος

ανακοίνωσε ότι θα βγάλει σε αναστολή μισθούς τους απεργούς εκπαιδευτικούς που απεργούσαν για 3 μήνες, πληρώνοντάς τους μόνο κάποια επιδόματα. Έναν μήνα αργότερα, τον Γενάρη του 2022, το συνδικάτο εργαζομένων πετρελαίου της Γκαμπόν (τομέας ο οποίος συμβάλλει στο 60% του ΑΕΠ) και το συνδικάτο εργαζομένων στο νερό και την ηλεκτρική ενέργεια ξεκίνησαν γενική απεργία ζητώντας την κατάργηση του υγειονομικού πάσου και τη μείωση του κόστους των PCR ελέγχων. Αξίζει να σημειώσουμε ότι αυτά τα μέτρα, τα αυστηρότερα σε σύγκριση με τις γειτονικές της χώρες της Κεντρικής Αφρικής, επέβαλε η Γκαμπόν έχοντας από την έναρξη της πανδημίας 295 νεκρούς να αποδίδονται στην covid-19. Έχοντας, επιπλέον, υπόψη της καμιά ότι μόλις το 13% του πληθυσμού της ήταν τον Γενάρη εμβολιασμένο, είναι άστοχο να συμπεραίνει ότι ο αυταρχισμός των μέτρων δεν οφείλεται μόνο στην ανησυχία του κράτους για την καλή κατάσταση της εργασιακής δύναμης, αλλά κυρίως στην ανησυχία των ιθυνόντων για ένα εμπόρευμα που αν έμενε στα αζήτητα θα επέφερε μεγάλες απώλειες κερδών στις φαρμακοβιομηχανίες; Στον επίλογο αυτού του αγώνα, οι Γκαμπονέζες εργαζόμενες εξαναγκάστηκαν τελικά, δυστυχώς, να εμβολιαστούν υποκύπτοντας στον εκβιασμό, ακριβώς όπως συνέβη και με τις ευρωπαϊκές προλετάρειες: *«Στην εταιρεία όπου εργάζομαι, μας δόθηκε τελεσίγραφο. Ο υπάλληλος που δεν εμβολιάζεται, δεν έρχεται πλέον στη δουλειά. Έτσι έπρεπε να εμβολιαστώ για να μην χάσω τη δουλειά μου»*, λέει η Anne Obiang, υπάλληλος ξενοδοχειακής εταιρείας.

Στη διάρκεια του ψαχουλέματός μας σχετικά με την κρατική διαχείριση της πανδημίας στην αφρικανική ήπειρο, κάναμε μια ενδιαφέρουσα διαπίστωση: οι περισσότερες από τις χώρες που έλαβαν μέτρα υποχρεωτικότητας για τον εμβολιασμό σχεδιάζουν να φτιάξουν εργοστάσια για να παράγουν αντι-κόβιντ και άλλα εμβόλια (ή κάποιες το έχουν ξεκινήσει ήδη). Να πούμε ότι πριν την πανδημία το 99% των εμβολίων που καταναλώνονταν στην Αφρική ήταν εισαγόμενα. Πλέον, ορισμένα κράτη διεκδικούν μεγαλύτερη «αυτάρκεια» ή και τον ρόλο του εξαγωγέα αντι-κόβιντ εμβολίων. Τα εμβόλια αυτά (θα αρχίσουν να) παράγονται κατά κύριο λόγο μετά από επένδυση των διάφορων φαρμακοβιομηχανιών που έγιναν πασίγνωστες τον τελευταίο ένα χρόνο για τα αντι-κόβιντ εμβόλιά τους. Μια σκέψη μας είναι ότι αυτές οι συμφωνίες είχαν σαν προαπαιτούμενο να δημιουργηθεί μια **τεχνητή ζήτηση μέσω της υποχρεωτικότητας** για μαζική κατανάλωση εμβολίων από τους ντόπιους πληθυσμούς. Γιατί να επενδύσει μια εταιρεία σε ένα εργοστάσιο ή στην εκπαίδευση

72 Έτσι ονομάζεται στην Αφρική η ημέρα γενικής πανεργατικής και πανδημοσιούπαλληλικής απεργίας.

προσωπικού για παραγωγή ενός προϊόντος που δεν θα καταναλώνεται; Από όλες τις χώρες που σχεδιάζουν την έναρξη μαζικής παραγωγής εμβολίων, αυτή που δεν φαίνεται να έχει επιβάλει αντίστοιχες υποχρεωτικότητες είναι η Σενεγάλη.

Συγκεκριμένα, τέτοιες συμφωνίες έχουν γίνει στην **Αίγυπτο** και την **Αλγερία** (με την κινεζική Sinovac), στο **Μαρόκο** (όπου η τοπική εταιρεία Sothema έχει προχωρήσει σε σύναψη συμφωνίας με την κινεζική Sinopharm και το ίδιο το κράτος σε συμφωνία με τη σουηδική Recipharm έχει ξεκινήσει την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής εμβολίων που απαιτεί επένδυση ύψους 400-500 εκατομμυρίων ευρώ), η **Γκάνα**, η **Ρουάντα**, η **Σενεγάλη** (με τη γερμανική BioN-Tech και τη Pfizer), η **Ζιμπάμπουε** (προχωράει την προ-κόβιντ συμφωνία της με την Κούβα για δημιουργία μονάδων παραγωγής εμβολίων με ενδεχόμενη τη συμπερίληψη κουβανικών αντι-κόβιντ εμβολίων). Επίσης, ξανά η Αίγυπτος, η Νότια Αφρική και η Σενεγάλη καθώς και η **Κένυα**, η **Νιγηρία**, και η **Τυνησία** εντάχθηκαν σε πρόγραμμα του ΠΟΥ για την παραγωγή mRNA εμβολίων μέσω του νοτιο-αφρικανικού κόμβου παραγωγής εμβολίων αντίστοιχης τεχνολογίας που λειτουργεί από το 2021. Η **Νότια Αφρική** επενδύει σε συμφωνίες με εταιρείες δυτικών συμφερόντων με στόχο να καταστεί ανταγωνιστικός εξαγωγέας στη Μαύρη Ήπειρο (στόχο που δηλώνει ότι υιοθετεί και η Αίγυπτος). Η νοτιο-αφρικανική εταιρεία Biovac έχει κλείσει σχετικές συμφωνίες με την Pfizer και την BioNTech. Η επίσης τοπική Aspen Pharmacare έχει αναλάβει την παραγωγή εμβολίων κόβιντ Johnson&Johnson. Η νοτιο-αφρικανική πάλι Afrigen κατάφερε να βρει τη φόρμουλα του εμβολίου της Moderna, με χρήση αντίστροφου τεχνικού σχεδιασμού (reverse engineering), με καθοδήγηση από τον ΠΟΥ και άλλους οργανισμούς, και είναι στη φάση που αναζητά τρόπους να την αξιοποιήσει.

Βλέπουμε, λοιπόν, πως η «ευαισθητοποιημένη» αριστερά της δύσης βρίσκεται σε απόλυτη σύμπνοια με το παιχνίδι ανταγωνισμού των δυτικών και κινέζικων κεφαλαίων της φαρμακοβιομηχανίας. Στο πλαίσιο αυτού του παιχνιδιού, ικανοποιούνται ταυτόχρονα διάφορες ανάγκες του εκάστοτε αφρικανικού καπιταλιστικού κράτους και της τοπικής αστικής τάξης του –πέρα από το να καταστεί το πρώτο, πόλος επενδύσεων ή και εξαγωγέας εμβολίων– με χαρακτηριστικότερες την επισκίαση κάθε κοινωνικής ανάγκης άσχετης με την τρέχουσα πανδημία και την επιβολή βαθιών διαιρέσεων στον πληθυσμό, αντίστοιχα όπως συνέβη εδώ και αλλού στην Ευρώπη.

Αντιστάσεις Ενάντια στα Λοκντάουν

Γενικότερα, παρατηρούμε ότι, όπως και στην Ευρώπη, οι κινήσεις που γεννήθηκαν ενάντια στον υποχρεωτικό εμβολιασμό ήταν σε μεγάλο βαθμό νομικιστικού χαρακτήρα, αν και υπήρξαν και κάποιες που εκτυλίχθηκαν στους δρόμους και σε χώρους εργασίας. Αντίθετα, την περίοδο όπου εφαρμόζονταν λοκντάουν, καταγράφονται δυναμικές διαμαρτυρίες όπου το νομικιστικό στοιχείο και η ιδεολογία της «κοινωνίας των πολιτών» δεν είχαν ιδιαίτερο ρόλο. Πλέον και εκ των υστέρων έχει καταστεί κοινός τόπος να είναι κανείς (τουλάχιστον) κριτικός απέναντι στα λοκντάουν, κυρίως στο πλαίσιο «καφενειακών» συζητήσεων όπου καταδικάζεται μετά βδελυγμίας, για παράδειγμα, η περίπτωση της Κίνας. Όταν, όμως, η εν λόγω πολιτική πειθάρχησης και φτωχοποίησης της εργατικής τάξης εφαρμοζόταν εδώ «στο χώμα που πατάμε», ήταν ίσως μετρημένες στα δάχτυλα του ενός χεριού οι συλλογικότητες που στράφηκαν ρητά ενάντια στα λοκντάουν, την τηλεργασία, τα κλειστά σχολεία και πανεπιστήμια· ειδικά στο πρώτο λοκντάουν. Ακόμα και σήμερα, το τσούρμο της αριστεράς και της «αντιεξουσίας» που οραματίζεται έναν «κομμουνισμό» που έχει ως ουσιαστικό του στοιχείο τη συγκεντρωτική κρατική σχεδιοποίηση και τη στρατιωτικού τύπου πειθάρχηση της καθημερινής ζωής και του εργατικού σώματος –αντίστοιχα όπως ο Λένιν πριν έναν αιώνα– επιμένει ότι τα λοκντάουν που εφάρμοσε η ελληνική κυβέρνηση –και ακολούθησε ως ένα σημείο πιστά η ελληνική κοινωνία– ήταν «μούφα». Εναντιώνονται στην πολιτική της «ανοσίας της αγέλης» (herd immunity)⁷³ και ζητάνε «πραγματικά μέτρα προστασίας» –χωρίς βέβαια να διευκρινίζουν τι εννοούν. Οι ταραχές που ξέσπασαν ενάντια στα λοκντάουν στην Αφρική, δείχνουν ότι το προλεταριάτο των αφρικανικών μητροπόλεων είχε για άλλη μια φορά εντελώς διαφορετικές απαιτήσεις και βλέψεις

73 Όπως παραδόξως, ταυτόχρονα διεκδικούν μέσω μαζικού και καθολικού εμβολιασμού το (τεχνητό) «τείχος ανοσίας», όρος που αποτελεί εναλλακτική μετάφραση της ανοσίας της αγέλης!

από αυτές των λευκών «ορθολογιστών» της δύσης. Θεωρούμε ότι οι λόγοι για τους οποίους μπόρεσαν να γεννηθούν δυναμικές συγκρούσεις σε ορισμένες χώρες της Αφρικής, ήδη από την περίοδο του 2020 (και όχι καθυστερημένα, έναν χρόνο μετά) ενάντια στους περιορισμούς κυκλοφορίας ήταν: πρώτον, ότι για τους ντόπιους πληθυσμούς το κράτος δεν αναγνωρίζεται, στον ίδιο βαθμό με την Ευρώπη, ως φορέας υπεράσπισης των συμφερόντων τους· δεύτερον, ότι η επίπτωση των «μέτρων προστασίας» στο εισόδημα των εργαζομένων και των ανέργων ήταν οριακά εξοντωτική και, τρίτον, ότι η καταστολή έφτασε σε ακραία επίπεδα, λόγω και του ότι βέβαια τα μέτρα δεν είχαν κερδίσει την απαραίτητη νομιμοποίηση και καταπατούνταν διαρκώς. Ας δούμε κάποιες στιγμές αυτών των αγώνων.

Στη **Σενεγάλη**, στις 3 Ιουνίου του 2020, ξέσπασαν ταραχές σε πολλές πόλεις της χώρας ενάντια στην απαγόρευση κυκλοφορίας⁷⁴ με το κράτος να απαντάει με περισσότερες από 200 συλλήψεις. Την επομένη κίολας, η κυβέρνηση ανακοίνωσε χαλάρωση των μέτρων. Βίαιες ταραχές ξέσπασαν εκ νέου τον Γενάρη του 2021, και πάλι ενάντια στην επιβολή απαγόρευσης κυκλοφορίας τις βραδινές ώρες, διαμορφώνοντας ένα εξεγερσιακό σκηνικό με καμένα λάστιχα, οδοφράγματα και δακρυγόνα.

Τέτοια σκηνικά εκτυλίχθηκαν, επίσης στις 3 Ιουνίου του 2020, στην πόλη Toamasina της **Μαδαγασκάρης**. Μια πορεία με κάποιες εκατοντάδες διαδηλωτών πραγματοποιήθηκε και πιο πρόσφατα, τον Μάρτη του 2021, ενάντια στους περιορισμούς κυκλοφορίας λόγω κόβιντ και την ακρίβεια στην πρωτεύουσα Antananarivo.

Στην **Τυνησία**, στα τέλη Μάρτη του 2020, εκατοντάδες άνθρωποι από εργατικές συνοικίες της Τύνιδας είχαν βγει στους δρόμους καίγοντας λάστιχα, αφηφώντας το λοκντάουν, διαμαρτυρόμενοι για τα μέτρα και απαιτώντας οικονομική στήριξη από το κράτος. Η οξυμένη φτωχοποίηση και αγανάκτηση που συνόδευσε τους περιορισμούς κυκλοφορίας ακολουθήθηκε από το ξέσπασμα ενός σημαντικού αγώνα στην απομονωμένη περιοχή Ταταουίνα,⁷⁵ αμέσως την επομένη της άρσης του λοκντάουν – τουλάχιστον εκεί όντως λογαριάστηκαν (και) μετά!

Στη **Σομαλία**, στις 25 Απρίλη 2020, εκατοντάδες κόσμου ξεχύθηκαν στους δρόμους της πόλης Mogadishu, φωνάζοντας αντι-κυβερνητικά συνθήματα και καίγοντας λάστιχα διαμαρτυρόμενοι για την κατάχρηση εξουσίας των μπάτσων στο πλαίσιο της εφαρμογής «μέτρων προστασίας» για τον κορονοϊό. Οι διαμαρτυρίες ξέσπασαν επειδή την προηγούμενη μέρα –όταν δηλαδή πρωτο-εφαρμόστηκε βραδινή απαγόρευση κυκλοφορίας– τουλάχιστον ένας άνθρωπος δολοφονήθηκε από σφαίρες μπάτσων.

Στην περιοχή Liberville της **Γκαμπόν**, δύο άνδρες δολοφονήθηκαν από μπάτσους κατά τη διάρκεια διαμαρτυριών ενάντια στα μέτρα περιορισμού κυκλοφορίας λόγω κορονοϊού στις 18 Φεβρουαρίου 2021, σπάζοντας τις απαγορεύσεις. Σύμφωνα με την αστυνομία, στήθηκαν οδοφράγματα και πετάχτηκαν μολότοφ, πέτρες και μεταλλικοί λοστοί.

Στις 15 Απριλίου του 2020, κάποιες εκατοντάδες μεταναστών που ζουν σε camp της **Ρουάντα**, στην πρωτεύουσα Kigali, συγκεντρώθηκαν για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στο λοκντάουν, αλλά η αστυνομία παρενέβη αμέσως και έσπασε το πλήθος. Πριν το λοκντάουν, οι διαμένοντες στο camp «μπορούσαν να βγαίνουν και να παίζουν ποδόσφαιρο με γειτονικές κοινότητες, καθώς και να πηγαίνουν στην εκκλησία ή το τζαμί», ενώ σχεδιαζόταν να μεταφερθούν σε χώρες όπως η Νορβηγία και ο Καναδάς, πλάνο που βρήκε τοίχο στα νέα μέτρα. Η Ρουάντα ήταν η πρώτη χώρα στην υποσαχάρια Αφρική που προχώρησε σε λοκντάουν.

Στις 8 Μαΐου, στην **Κένυα**, εκατοντάδες διαδηλωτών απέκλεισαν κεντρικές οδικές αρτηρίες στήνοντας οδοφράγματα, καίγοντας λάστιχα και ακόμα λεηλατώντας καταστήματα και παρκαρισμένα αμάξια. Ουσιαστικά επρόκειτο για τη συλλογική απάντηση που έδωσαν οι κάτοικοι της γειτονιάς Kariobangi στην πρωτεύουσα Nairobi στη βίαιη πρακτική των νέων περιφράξεων που υιοθέτησε η τοπική κυβέρνηση διαλύοντας με μπουλντόζες 7.000 αυτοσχέδια οικήματα/παράγκες και στο κλείσιμο της υπαίθριας αγοράς της γειτνιαζουσας παραγκούπολης Korogocho με πρόσχημα τα μέτρα για τον κορονοϊό. Η κυβέρνηση υποστήριξε πως τα κομμάτια γης όπου είχαν στηθεί οι παράγκες της Kariobangi ανήκουν στο

74 Ο λογαριασμός από εκείνη τη μέρα στην πρωτεύουσα Ντακάρ ήταν: τρία αστυνομικά οχήματα κατεστραμμένα, ένα καμένο ασθενοφόρο, μια επίθεση σε κέντρο υγείας για τον κορονοϊό και σπασμένες βιτρίνες της αντίστοιχης ΔΕΗ. Στην πόλη Mbacké οι διαδηλωτές έκαναν κατάληψη σε τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό προκαλώντας υλικές φθορές.

75 Στην Ταταουίνα βρίσκεται το 40% των κοιτασμάτων πετρελαίου της Τυνησίας και ταυτόχρονα πολύ υψηλή ανεργία, γύρω στο 30%. Εργαζόμενοι και άνεργοι ξεκίνησαν συγκεντρώσεις στις 9 Ιουλίου, έξω από τα γραφεία της περιφέρειας και σε άλλα σημεία, μένοντας σε σκηνές και στήνοντας οδοφράγματα για να εμποδίσουν τη διέλευση φορτηγών από έξι μεγάλες εταιρείες πετρελαίου και φυσικού αερίου που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, διεκδικώντας να υλοποιηθούν άμεσα οι υποσχέσεις της κυβέρνησης για μαζικές προσλήψεις εργαζομένων, όπως είχε απαιτηθεί με παλαιότερους αγώνες στην περιοχή το 2017. Τις επόμενες εβδομάδες η κατάσταση εκτράπηκε με το ξέσπασμα συγκρούσεων με την αστυνομία και μαζικών πολυήμερων απεργιών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα ή έως και πολύμηνων στην περίπτωση π.χ. του αντλιοστασίου του El-Katour που έφτασε τις 117 μέρες.

κράτος. Τοπικές οργανώσεις κατήγγειλλαν ότι πίσω από αυτές τις κινήσεις βρίσκονται τα συμφέροντα της Εταιρείας Υδρευσης και Αποχέτευσης της πόλης που επιχειρούσε να απαλλοτριώσει τη γη από τους κατοίκους της. Η καταστολή εν μέσω της απαγόρευσης κυκλοφορίας που επέβαλε η κυβέρνηση ήταν τόσο σκληρή που οδήγησε στη δολοφονία 6 ανθρώπων από μπάτσους μέσα στις πρώτες δέκα μέρες της εφαρμογής της. Διαμαρτυρίες ξέσπασαν κι από ανθρώπους που κλείστηκαν με τη βία σε «κέντρα καραντίνας» ως παραβάτες των μέτρων φορτώνοντάς τους και τα έξοδα διαμονής.

Στη **Ζιμπάμπουε**, τρεις γυναίκες που συμμετείχαν σε διαμαρτυρία ενάντια στο λοκντάουν στις 13 Μαΐου στην πρωτεύουσα Harare απήχθησαν από ασφαλίδες και υπέστησαν βασανιστήρια και σεξουαλική κακοποίηση. Βρέθηκαν παρατημένες 90 χιλιόμετρα έξω από την πόλη και προσκομίστηκαν άμεσα σε νοσοκομείο όπου και νοσηλεύτηκαν. Μέσα στην άνοιξη του 2020 το κράτος συνέλαβε περισσότερους από 100.000 πολίτες για παραβίαση των μέτρων.

Στο **Μαλάουι**, πέρα από την προσφυγή μιας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών στο Ανώτατο Δικαστήριο που οδήγησε στην προσωρινή απαγόρευση στην κυβέρνηση να εφαρμόσει ένα λοκντάουν 21 ημερών, υπήρξαν και κάποιες μικρές διαδηλώσεις. Στις διαδηλώσεις αυτές που είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την απόφαση σε τουλάχιστον τρεις μεγάλες πόλεις, διαδηλωτές με πραγματικά αλάθητο ταξικό κριτήριο δήλωναν ότι είναι καλύτερο να προσβληθεί κανείς από τον ίδιο παρά να πεθάνει από την πείνα λόγω έλλειψης εργασίας.

Επιλογικά

Πριν μπούμε στη διαδικασία της έρευνας γύρω από τα εμβολιαστικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν στον λεγόμενο «τρίτο κόσμο» θέλοντας να δούμε τι στο διάολο συμβαίνει εκεί και γιατί το κράτος και τα αριστερό-αντιεξουσιαστικά του δεκανίκια προπαγανδίζουν συστηματικά τον υποτιθέμενο εμβολιαστικό αποκλεισμό των λαών του «τρίτου κόσμου», δεν μπορούσαμε να διανοηθούμε το εύρος και τη σκληρότητα των μέτρων υποχρεωτικότητας που είχαν επιβληθεί στην εργατική τάξη της Αφρικής ούτε και τον πλούτο των αντιστάσεων της. Φαίνεται τελικά ότι και οι προλετάριοι του παγκόσμιου νότου **δεν** θεωρούν τον εμβολιασμό και τόσο χρήσιμο εργαλείο στα χέρια της εργατικής τάξης, σε αντίθεση με μια παράξενη τέτοια αντίληψη που διατυμπανίζεται αδιαλείπτως από ντόπιους «συντρόφους» και «συντρόφισσες». Οι εργατικοί αγώνες στον καιρίο για το κεφάλαιο τομέα των πετρελαίων στην Γκαμπόν, ο πολύμηνος εκεί απεργιακός αγώνας στην εκπαίδευση,

οι φοιτητικοί αγώνες στη Νότια Αφρική, οι εξεγέρσεις στη Γουαδελούπη και τη Μαρτινίκα και τόσοι άλλοι μικρότερης κλίμακας αγώνες που παρουσιάσαμε είναι αγώνες ταξικοί-αντιεμβολιαστικοί ενάντια στις υγειονομικές πιστοποιήσεις που δεν εκπορεύονται ούτε από «άγνοια» ούτε από «αδιαφορία και υποτίμηση» και πολύ περισσότερο δεν πηγάζουν από «κοινωνικό δαρβινισμό». Δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι τα δάκρυα των εργα(ρι)ών που εμβολιάζονται με χρήση αστυνομικής βίας στη Ρουάντα προέρχονται από αδιαφορία και ατομικισμό, ακριβώς όπως δεν μπορεί καμιά να μας πείσει ότι αυτά είναι τα κίνητρα που οδηγούν στην Ελλάδα τις χιλιάδες εργάτριες και εργάτες στη βιομηχανία της υγείας να μένουν στερημένες από κάθε είδους εισόδημα εδώ και 9 μήνες, αρνούμενες τις κρατικές υποχρεωτικότητες και αγωνιζόμενες εναντίά τους. Αντίθετα, αναρωτιόμαστε για τα κίνητρα και τις αντιλήψεις των «συντρόφων» που αγνόησαν επιδεικτικά αυτόν τον αγώνα επιλέγοντας τη συντροφικότητα και την αλληλεγγύη με τους «υγειονομικούς που αγωνίζονται ενάντια στην υποβάθμιση του ΕΣΥ», την αλληλεγγύη, δηλαδή, σε ένα ανύπαρκτο υποκείμενο αγώνα, σαν να λέμε στη συντριπτική πλειοψηφία των υγειονομικών που κατάπιαν αμάσητες τις διαχωριστικές πρακτικές του κράτους, που δεν χαλάσαν μία μέρα απεργίας από τον Σεπτέμβρη μέχρι σήμερα όχι μόνο για τους συναδέλφους τους, οι οποίοι εν μια νυκτί εξαφανίστηκαν από τα διπλανά πόστα τους, αλλά ούτε καν για αυτή την πολυθρόνητη αναδιάρθρωση-διάλυση του ΕΣΥ, την οποία οψίμως οι εν λόγω «σύντροφοι» ανακάλυψαν ως άλλοθι για την υποστήριξη που προσέφεραν στις εμβολιαστικές διαχωριστικές πρακτικές. Τελικά, ολοκληρώνοντας τη διαδικασία της έρευνας, δεν είναι τόσο η προκλητική επιμονή του αστικού κράτους να επικαλείται ένα ανύπαρκτο και αναποδογυρισμένο «εμβολιαστικό απαρτχάιντ» που μας εκπλήσσει, όσο το μέγεθος της συνεργασίας αριστερών και αντιεξουσιαστών με το καπιταλιστικό κράτος για να την πέσουν στους ανεμβολιαστούς προλετάριους και το μέγεθος της πολεμικής που εκτόξευσαν για να σιγματίσουν και να περιθωριοποιήσουν εκείνες τις εργάτριες που αντιλήφθηκαν ότι οι κρατικές υποχρεωτικότητες στρέφονται ενάντια στο προλεταριακό σώμα και τις ανάγκες του και αντέδρασαν. Τα κροκοδείλια δάκρυα για τη Σαγκάη τώρα, δεν μπορούν να ξεπλύνουν κανέναν.

Μάιος 2022